

Verksamhetsberättelse
för
Rappe- von Schmiterlöwska Stiftelsen
2022

Styrelsen för Rappe- von Schmiterlöwska Stiftelsen lämnar verksamhetsberättelse för år 2022, stiftelsens 63:e verksamhetsår.

Stiftelsens ändamål

Rappe- von Schmiterlöwska Stiftelsen har till ändamål att främja vetenskaplig forskning på jordbrukets och skogsbrukets områden samt beträffande jordbrukets och skogsbrukets binäringar. Stiftelsens syfte avser icke undervisnings- eller kursverksamhet. Under året har 532 590 kronor (601 975) använts för stiftelsens ändamål (se redovisning under avsnitt Forskning sidan 6-7).

Styrelsens sammansättning

Ordinarie ledamöter

- * Landshövding Maria Arnholm, Växjö, ordförande.
- * Skog.dr Jan Fryk, Preses i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Stockholm.
- * Rektor Peter Aronsson, Linnéuniversitetet, Kalmar, Växjö.
- * Professor Göran Ericsson, Dekanus vid Fakulteten för skogsvetenskap vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Umeå
- * Lagman Lars-Olle Larsson, Tingsrätten, Växjö.

Personliga suppleanter

- * För Jan Fryk: Filosofie doktor Eva Pettersson, sekreterare i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Stockholm.
- * För Peter Aronsson: Professor Johan Berg, Linnéuniversitetet, Kalmar, Växjö.
- * För Göran Ericsson: Samordnare Martin Ahlström, SLU, Asa skogliga försökspark och fältforskningsstation, Lammhult.
- * För Lars-Olle Larsson: Adjunkt Patrik Olsson, Sveriges Lantbruksuniversitet.

Styrelsen har hållit två protokollförda sammanträden, den 20/4 på Tagel och som zoommöte den 1/11.

Stiftelsens sekreterare

- * Civiljägmästare Jan-Åke Lundén, Växjö, till och med 2022-04-20
- * Professor em. Göran Örlander, Växjö, från och med 2022-04-21.

Revisorer

- * Auktoriserad revisor Michael Johansson, KPMG, Växjö.
- * F.d. lantbruksdirektör Olle Nilsson, Växjö.

Stiftelsens organisation

Stiftelsens styrelse leder och ansvarar för verksamheten. Sekreterarens uppgifter är att verkställa styrelsens beslut och att tillse att den praktiska verksamheten följer uppgjorda planer. Den löpande verksamheten har skötts av sekreteraren med assistans av Fredrik och Malin Roos, värdeparet på Tagel. Skogsutveckling Syd AB har ansvarat för skogsförvaltningen. Fredrik Roos har ansvarat för jakten.

Tillsynsmyndighet för stiftelsen är Länsstyrelsen i Skåne län.

STIFTELSENS TOTALA VERKSAMHET

Stiftelsen skattar för inkomst av fastighet vari ingår jordbruk, skogsbruk, uthyrda fastigheter och förvaltning. Forskningsverksamheten och kapitalförvaltningen ingår ej i begreppet inkomst av fastighet och är inte föremål för inkomstbeskattning.

Stiftelsen har under sitt 63:e verksamhetsår haft en nettoomsättning på 3 258 154 kronor (4 018 140) vilket är en minskning i förhållande till föregående år med -18,9% (17,3%). Stiftelsens rörelseresultat är -132 601 kronor (603 602).

Överskottet från kapitalförvaltningen har ökat från 1 871 042 kronor till 8 201 039 kronor. Samtidigt har övervärdet i stiftelsens värdepappersportfölj minskat från 13 877 525 kronor till 0 kronor.

Stiftelsens mest inkomstbringande verksamhetsgren i övrigt är skogsbruket med ett överskott på 1 026 158 kronor (1 744 097). Jordbruket visar i år ett överskott på 38 827 kronor (42 179).

Stiftelsens övriga verksamhetsgrenar ger större eller mindre årliga underskott. Dessa är dock nödvändiga för att stiftelsens ändamål skall kunna uppfyllas.

Fastighetsförvaltningen med olika bostäder, fritidshus och ekonomibyggnader har som syfte att vidmakthålla de olika miljöer som finns kring herrgården och kring torpställena. Totalt visar fastighetsförvaltningen ett underskott på -544 753 kronor (-670 295) efter avskrivningar.

Under året har 532 590 kronor (601 975) satsats på stiftelsens ändamål.

Under rubriken Förvaltning redovisas de gemensamma kostnaderna för hela stiftelsen. Exempel härpå är styrelsens kostnader, bokföring, förvaltning och därtill hörande kostnader. Totala kostnaden för förvaltningen uppgår till -517 326 kronor (-391 846).

SKOGSBRUKET

Skogsbruket har under verksamhetsåret haft en omsättning på 2 730 663 kronor (3 451 889), dvs en minskning med -20,9% (19,8%) jämfört med föregående år.

Totalt har 4 033 (5 775) m³fub avverkats. Därav var 2 959 (2 138) m³fub slutavverkning, 905 (3 283) m³fub gallring, 169 (105) m³fub övrig avverkning. Intäkterna var 642 (579) kr/m³fub och avverkningskostnaderna 162 (159) kr/m³fub, vilket gav ett totalt netto på 480 (420) kr/m³fub. I jämförelse med föregående år är nettot 60 kr/m³fub högre. Ca 21 (8) ha hyggesyta har tillkommit och ca 28 (72) ha har gallrats, varav ca 14 (1) ha som första gallring och ca 13 (71) ha som senare gallring. Avverkningarna har utförts av A. Ringströms Skog AB.

Resultatet från jakten är relativt likt förra årets. Den totala avskjutningen på hela jaktområdet, sammanlagt ca 1 388 ha, var 4 (5) älgar, 16 (21) rådjur, 1 (1) dovhjort, 23 (15) vildsvin, 7 (7) fältharar, 14 (14) rävar, 2 (3) grävlingar, och 1 (0) gräsand.

Jakten har under året bedrivits i huvudsak på utarrenderad mark. Ett nytt jaktavtal skrevs för huvuddelen av Tagel, där all jakt, utom för vuxna älgar och skydds jakt, uppläts genom ett arrendeavtal. Därmed förkommer inte korttidsjakt på Tagel.

Intäkter	Kvantiteter m ³ fub		Kr	
	2022	2021	2022	2021
Barr- och lövtimmer	2 106	3 240	1 757 917	2 442 160
Barr- och lövmassaved	1 654	2 001	755 887	779 720
Övrigt virke (kubb, flis mm)	273	534	78 553	122 465
Summa	4 033	5 775	2 592 357	3 344 345
Jakt och kött			136 683	107 544
Inträngsersättning			1 623	0
Summa			2 730 663	3 451 889
Kostnader			2022	2021
Avverkningskostnader			655 412	920 996
Markberedning			30 326	0
Plantering, sådd			127 330	252 648
Röjningar			182 785	120 412
Bekämpning			21 555	41 315
Vägar, diken			387 310	31 501
Skogsbruksplan mm			27 573	59 701
Förvaltningskostnader			176 536	235 295
Försäkringar			34 842	27 960
Personalkostnader			43 460	0
Övriga kostnader			22 273	18 286
Summa			1 709 402	1 708 114

En äldre traktorväg utmed Sjuhultsvägen har rustats upp och etablerats i nivå med Biometrias och Trafikverkets standard för anslutning till landsväg. Sortering och krossning av eget material i husbehovstäkt har genomförts motsvarande 4000 ton under hösten 2022.

Vägunderhållet bokfördes därför till 375 960 kr, men krossat material finns nu för flera år.

Markberedningen har utförts på 10 (0) ha och nyplantering har utförts på 9 (19) ha till en kostnad av 2 944 (-) resp. 14 806 (13 228) kronor/ha. Behandling mot viltskador har utförts på 11 (26) ha till en kostnad av 1 960 (1 949) kr/ha. 37 (26) ha ungskog har röjts till en kostnad av 4 994 (4 299) kr/ha.

Plantering har utförts av Wito Skogsservice AB och röjning av Wito Skogsservice AB och A. Ringströms Skog AB.

Med utgångspunkt från skogsbruksplanen har under året ca 4 840 (6 631) m³sk avverkats och tillväxten har under samma tidsperiod varit ca 6 910 m³sk. Således har 70% (96%) av beräknad tillväxt avverkats. Tillväxten i naturreservatet Brotorpabäck ingår ej.

Skogsutveckling Syd AB har ansvarat för den skogliga verksamheten. Stiftelsen har en fordran på Skogsutveckling Syd AB på 988 534 kronor plus moms. Likvid har erhållits i mars 2023.

Resultaträkning skogsbruk	2022	2021
Intäkter	2 730 663	3 451 889
Kostnader	-1 709 402	-1 708 114
Rörelseresultat	1 021 261	1 743 775
Ränteintäkter	5 004	399
Räntekostnader	-107	-77
Resultat efter finansiella poster	1 026 158	1 744 097

Resultatet för skogsbruket är 1 026 158 kronor (1 744 097) vilket är en minskning med -41,2% (39,0%).

JORDBRUKET

Jordbruket har under verksamhetsåret haft en omsättning på kronor 66 700 (66 700) vilket är oförändrat i jämförelse med föregående år.

Intäkter	2022	2021
Arrendeintäkter	41 100	41 100
Hyra ladugård och stall	25 600	25 600
Summa	66 700	66 700

Kostnader	2022	2021
Försäkringar	27 873	22 367
Övriga fastighetskostnader	0	2 154
Summa	27 873	24 521

Resultaträkning jordbruk

	2022	2021
Intäkter	66 700	66 700
Kostnader	-27 873	-24 521
Rörelseresultat	38 827	42 179

65
1/2

Jordbruket redovisar ett resultat på 38 827 kronor (42 179) vilket är en minskning med -7,9% (6,7%).

FASTIGHETER

Till denna verksamhetsgren förs intäkter och kostnader för den fastighetsförvaltning som stiftelsen har för sina jordbruksfastigheter och andra fastigheter. Denna verksamhetsgren omsatte (exklusive reavinst och försäkringsersättning m m) 462 414 kronor (499 550) vilket är en minskning med -7,4% (4,6%).

Intäkter	2022	2021
Logi	7 400	7 100
Hysesintäkter Permanentboende	291 600	291 600
Hysesintäkter Fritidshus	144 862	150 925
Uthyrning av personal	0	31 535
Övriga intäkter	18 552	18 390
Summa	462 414	499 550
Vinst vid avyttring av inventarier	240 941	0
Återbäring från FORA	0	18 178
Försäkringsersättning	2 142	21 169
Summa	705 497	538 897
Kostnader	2022	2021
Trädgård	35 401	95 717
Personalkostnader	447 806	496 594
Vatten och renhållning	22 318	20 691
Elektricitet och eldningsolja	244 806	266 226
Försäkringar	78 197	64 144
Underhåll inventarier	44 095	8 897
Underhåll byggnader och mark	92 902	66 420
Fastighetsskatt	42 187	42 187
Övriga fastighetskostnader	30 031	17 258
Förbrukningsmaterial	38 360	49 886
Övriga kostnader	10 130	0
Summa	1 086 233	1 128 020

I fastighetsförvaltningen ingår även kostnaderna för underhåll av trädgårdsanläggningarna och parken kring huvudbyggnaden.

Under våren anlades 2 nya parkeringar på Tagel. En besöksparkering mellan ladugården och mjölboden. Den är till besökare av trädgården eller strövstigen. Den andra parkeringen anlades mellan tvättstugan och stora huset. Den är till för besökare som ska bo i lägenheten, deltaga på möten eller för de anställda med bil. Här sattes även fyra laddstolpar upp så det finns möjlighet att ladda elbil.

En ny anläggning för elproduktion med hjälp av solceller har projekterats och beställts för leverans under våren 2023. Den kommer att läggas på stallets och vagnslidrets tak och beräknas producera ca 80 000 kWh/år. Detta gör att Tagel i framtiden blir mindre känsligt för skenande elpriser.

En analys av värmeproduktionen i huvudbyggnad, östra flygeln och tillhörande utrymme gjordes under året. Två nya värmepumpar är beställda och grävning av jordvärmeslangar kommer att utföras under våren 2023. En ny jordvärmepumpsanläggning är också beställd till Tagel 7. Installation av värmepumpar beräknas ske under sommaren 2023.

Tagel har installerat bredband med god kapacitet. Detta för att kunna övervaka och driva solcellsanläggningen och att få en modern uppkoppling till internet i hela huvudbyggnaden.

Maskinparken har bytts ut och nya maskiner har införskaffats för en mer rationell skötsel av trädgården. I samband med detta således befintlig traktor.

Trädgårdsrådet har träffats vid 2 tillfällen på Tagel. Ett planteringsförslag för rabatterna framför stora huset kommer att tas fram. Under några år har slyuppslaget inom parken bekämpats med mekaniska metoder. Områden som röjs är bland annat mellan vägen och åkrarna i allén och utmed stenvuren norr om stora huset till systerboken.

Stiftelsen har lånat ut 8 tavlor till Thielska galleriet i Stockholm inför en utställning den 10 september 2022 – 29 januari 2023: "Spegling är första steget mot konst" av Tora Vega Holmström. Hon var en av tre konstnärer som kallade sig själva för "De tre musketörerna". De andra var studiekamraterna vid Valands konstskola i Göteborg Adelheid von Schmiterlów och Hanna Borrie. Därav stiftelsens engagemang i utställningen. Tavlorna finns nu upphängda samlat på övervåningen.

Arbetet med reparation av skadade delar stenväggarna fortsätter.

Inför advent sattes en gran upp ute på gräsmattan framför stora huset. Den höjde julstämning och glädde många besökare och förbipasserande.

Resultaträkning fastigheter	2022	2021
Intäkter	705 497	538 897
Kostnader	-1 086 233	-1 128 020
Resultat före avskrivningar	-380 736	-589 123
Avskrivningar inventarier	-95 479	-11 385
Avskrivningar byggnader och mark	-68 538	-69 787
Resultat efter avskrivningar	-544 753	-670 295

I ett jordbruks- och skogsföretag är kostnaderna för att hålla fastighetsbeståndet i skick stora. Styrelsen försöker att kontinuerligt vidmakthålla fastighetsbeståndet så att bostäder med åretruntboende håller modern standard.

Denna verksamhetsgren har ett underskott före avskrivningar på -380 736 kronor (-589 123), dvs underskottet har jämfört med föregående år minskat med -35,4% (-33,0%).

FORSKNING

Forsknings- och försöksverksamheten på Tagel bedrivs i huvudsak av Sveriges Lantbruksuniversitetets skogsvetenskapliga fakultet, som har ett flertal försök utlagda på Tagel. Försöksverksamhet bedrivs även av Skogforsk. Försöken läggs ut och följs upp i samråd med stiftelsen och med viss service därifrån.

Klimatstationen lämnar data om väder och vind på Tagel. Asa försökspark sköter stationen och erhållna värden skall kunna användas av forskare. Stiftelsen erhåller årliga rapporter.

Ulf Johansson vid Tönnersjöhedens Försökspark, Sveriges Lantbruksuniversitet är vetenskaplig ledare för forskningen på Tagel.

Pågående forskning med Stiftelsens medverkan

I bilaga 1 finns årsrapporten för SLU:s forskningsverksamhet på Tagel. Totalt har forskningsverksamhet förekommit i 10 olika försök spridda över Tagels skogar. Försöken omfattar bland annat: trädslagsförsök, blandskogsförsök, schaktningsförsök, stubb- och riståktsförsök och lövträdsförsök. I två äldre talldominerade bestånd har fältförsök med hyggesfria metoder etablerats. Vid Mon pågår sedan flera år tillbaka omfattande försök med naturlig föryngring av tall under skärm- och fröträdsställningar.

I bilaga 2 redovisas "Väderåret 2022" med väderstatistik från Tagel.

Forskningsanslag

Under verksamhetsåret har följande anslag betalats ut:	2022	2021
Till SLU för skogliga försök m m	520 000	535 000
Till Skogforsk m fl	12 590	66 975
	532 590	601 975

KAPITAL

Inom kapitalförvaltningen redovisas stiftelsens förvaltning av kapitalet. Intäkterna utgörs av aktieutdelningar, ränteintäkter och realisationsvinster.

Stiftelsen hade under 2022 sina kapitaltillgångar investerade i svenska aktier, aktiefonder, aktieindexobligationer, på specialinlåningskonto och på annat räntebärande sätt. Vid 2022 års slut såldes nästan samtliga placeringar varför stiftelsens likvida tillgångar vid årsskiftet var placerade enligt följande: 0% (30,5%) placerade i svenska aktier, 0% (6,1%) i utländska aktier, 0% (16,1%) i svenska aktiefonder, 0% (17,6%) i utländska aktiefonder, 14,4% (7,8%) i svenska räntefonder, 0% (4,4%) i utländska räntefonder och resten eller 85,6% (17,5%) i kontanta medel.

Efter årsskiftet har placeringar gjorts i en svensk indexnära fond (SEB Sverige Indexnära D), en global indexnära fond (SEB Global Indexnära C Sek Lux), en räntefond (SEB Frn Fond B) samt ett specialinlåningskonto.

Stiftelsens totala kapital i form av kortfristiga placeringar och likvida medel har minskat med -22,5% (14,3%) och har nu marknadsvärdet 35 097 412 kronor (45 267 911). Bokfört värde är 35 097 412 kronor (31 390 386) eller 100% (69,3%) av det totala värdet vid årets slut. Således har övervärdet i stiftelsens värdepappersportfölj minskat från 13 877 525 kronor till 0 kronor.

Resultaträkning kapital

	2022	2021
Intäkter		
Utdelning aktier	483 602	404 315
Ränteintäkter	47 475	21 367
Distributionsersättning	128 978	115 083
Realisationsresultat från kortfristiga placeringar	7 928 674	1 450 488
	8 588 729	1 991 253
Kostnader		
Nedskrivning av kortfristiga placeringar	-257 067	0
Förvaltning mm	-130 610	-120 211
Räntekostnader mm	-13	0
	-387 690	-120 211
Resultat	8 201 039	1 871 042

FÖRVALTNINGEN

Till denna verksamhetsgren förs kostnader och intäkter för stiftelsens gemensamma förvaltning, styrelsens kostnader mm. Förvaltningen har under året omsatt 2 462 kronor (3 114).

	2022	2021
Intäkter		
Försäljning böcker	2 462	3 114
	2 462	3 114
Kostnader		
Hushållet	12 150	5 133
Personalkostnader	271 116	164 592
Bokföring, revision	192 462	191 482
Telefon, porto	4 758	5 040
Försäkringar	13 422	12 518
Övriga kostnader	25 880	16 195
	519 788	394 960

Under året har Göran Örlander tillträtt som sekreterare. Under tre månader februari-april gick fd. sekreteraren och den nya dubbelt. Kostnaderna för sekreterarens arbete ligger under rubriken personalkostnader.

Stiftelsens hemsida som har adressen <https://www.tagel.nu/> har uppdaterats under året.

Totalt har flera hundra personer besökt Tagel under 2022 och många av dem har informerats om stiftelsens verksamhet, herrgårdens historik och om dagens forskningsverksamhet.

Huvudbyggnaden har under året haft guidning vid 11 tillfällen, övriga möten vid 14 tillfällen. Antalet övernattningar var 37 (58).

Guidning i huvudbyggnaden

Vid 11 tillfällen under året har besöksgrupper tagits emot i huvudbyggnaden på Tagel:

5/3 Mattias Einarsson, 20st
28/4 Rydaholms Församling, 6st
5/5 Helen Persson, 19st
26/5 Fam Röge, Kvarntorpet, 7st
30/5 Eddy Nilsson, 4st
30/7 Mats Jonasson, 20st
20/8 Lars-Ingvar Roos kusinträff, 12st
21/8 Naturskyddsföreningen Alvesta, 21st
19/9 Sagomuseet Ljungby, 8st
25/9 Hans Michelsen, 4st
4/10 F.d. anställda I11, 11st

Övriga besök och möten

8/2 Årsredovisning av skogsbruket och planering av forskningen
15/2 Möte om avverkning på marker med låg bärighet
22/2 Möte om park och trädgård
2/3 Möte om fritidshusen och jaktarrende
20/4 Styrelsemöte med avtackning av Jan-Åke
25/5 Trädgårdsråd med genomgång och diskussion om vårdplanen
28/6 Trädgårdsråd om nytt planteringsförslag för rabatterna framför stora huset
25/8 Direktionen för Von Reiserska stiftelsen, Lärkesholms gods
21/9 Informationsmöte med flera från styrelsen
26/10 Försöksplanering skogen
15/11 Möte med Susab om skogsförvaltningen
28/11 Möte med LF Kronoberg och Växjö VVS Montage
3/12 Julkaffe 21 vuxna och 8 barn
5/12 Anna de Faire från Växjö Stift för filminspelning av julhälsning vid julkrubban

Magasinet har upplåtits till följande:

Alvesta Mellersta ÄSO har hållit möte i magasinet 12/4+14/9+25/10. Ca 15 personer/tillfälle

Magasinet har använts i samband med besöksgrupper och guidningar. Även för lunch under jakt dagar.

Forskarmöten

28/4 Pre-disputationsmöte för doktoranderna Mikolaj Lula och Mostarin Ara, Alnarp
10/5 Internt avslutningsmöte för doktorander inom FRAS programmet.
15/9 Slutexkursion FRAS. Ca 100 deltagare, bland annat uppmärksammat i SVT-Nyheter, Skogseko och Södrakontakt. [Nyheter och publikationer | Externwebben \(slu.se\)](#)

Strövstigen Systerboken

Naturstigen har besökts i något mindre omfattning som föregående år.

Familjegraven

Under året har Carolina Lindström, som bor i Västra flygeln och är kyrkvaktmästare, sett till att det funnits färska blommor på graven under den tid då blommor funnits att plocka i trädgården. Fredrik har besökt graven ca 1 gång/månad under året. Till advent lades granris på graven och en lykta tändes.

Bokslut, årsredovisning och deklaration

Till hjälp med upprättande av bokslut, årsredovisning och deklaration anlitar stiftelsen Advice Revision i Växjö AB.

Resultaträkning Förvaltning	2022	2021
Intäkter	2 462	3 114
Kostnader	-519 788	-394 960
Rörelseresultat	-517 326	-391 846

Tack

Stiftelsens styrelse önskar framföra sitt stora tack till institutioner och organisationer, som under verksamhetsåret i olika avseenden biträtt stiftelsen i dess arbete.

Fredrik och Malin Roos tackas särskilt för det stora arbete de lagt ner på herrgården och miljön däromkring så att besökare upplever att Tagel är levande och ett hem i enlighet med donators önskemål.

Disposition av stiftelsens vinst

Styrelsen beslutar att stiftelsens fria egna kapital som uppgår till 23 451 170 kronor disponeras sålunda:

Avsättning till värdesäkringsfond	2 431 158
För stiftelsens ändamål *	423 556
Balanseras i ny räkning	20 596 456
Summa	23 451 170

*) = 80 % av avkastningen från kapitalförvaltningen (ränta och utdelning minus kostnader för kapitalförvaltningen).

RESULTATSAMMANSTÄLLNING

	2022	2021
Skogsbruk (sid 3-4)	+ 1 026 158	+ 1 744 097
Jordbruk (sid 4)	+ 38 827	+ 42 179
Fastigheter (sid 5-6)	- 544 753	- 670 295
Kapital (sid 7)	+ 8 201 039	+ 1 871 042
Förvaltning (sid 8-9)	- 517 326	- 391 846
Årets resultat efter finansiella poster	+ 8 203 945	+ 2 595 177

Beträffande resultatet i övrigt för verksamheten under 2022 samt den ekonomiska ställningen på balansdagen hänvisas till stiftelsens årsredovisning.

GS
10/2/22

Underskrifter

Tagel den 18 april 2023

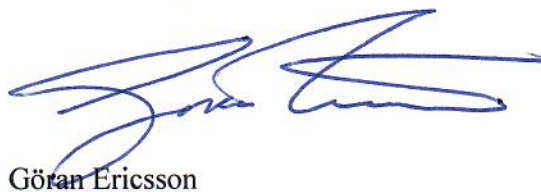
Maria Arnholm
Styrelseordförande

Jan Fryk

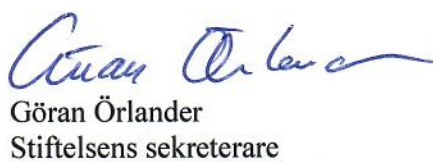
Peter Aronsson

Göran Ericsson

Lars-Olle Larsson

Göran Örlander
Stiftelsens sekreterare